

Streda 6. júla 2005

40. vyzýva Komisiu a tureckú vládu, aby pokračovali v tvorbe a podpore práce žien a projektov zamestnanosti, vrátane projektov vytváraných mimovládnyimi organizáciami a vyzýva tureckú vládu, aby realizovala národné akčné plány venované ženám a zamestnanosti, ako sa v súčasnosti deje v členských štátoch Európskej únie;
41. vyzýva odborové zväzy a ostatných sociálnych partnerov v Európskej únii a Turecku, aby spolupracovali na zvýšení účasti žien na tureckom trhu práce a v riadiacich funkciách v rozličných sektoroch trhu práce;
42. zdôrazňuje svoj úmysel podrobne monitorovať situáciu žien v Turecku, každoročne podávať správu o ich situácii prostredníctvom Výboru pre práva žien a rovnosť pohlaví, a nalieha na Komisiu, aby tak urobila aj ona;
43. vyzýva Komisiu, aby vo svojej prvej správe pre Európsku radu v decembri 2005, týkajúcej sa postupu reforiem – ktorá tiež určí pokrok v prístupových rokovaniach – systematicky a vyčerpávajúco zhodnotila dosiahnutý pokrok v zmene a vykonávaní právnych predpisov na podporu práv žien;
44. poveruje svojho predsedu, aby toto uznesenie postúpil Rade a Komisii, vládam a parlamentom členských štátov, generálnemu tajomníkovi Rady Európy a vláde a parlamentu Turecka.

P6_TA(2005)0288**Európska únia a Irak – Rámec pre angažovanosť****Uznesenie Európskeho parlamentu o Európskej únii a Iraku – Rámec pre angažovanosť (2004/2168(INI))**

Európsky parlament,

- so zreteľom na oznámenie Komisie Rade a Európskemu parlamentu o Európskej únii a Iraku – Rámec pre angažovanosť KOM(2004)0417,
- so zreteľom na spoločný list Rady Európskej únie a Európskej komisie o Iraku: Strednodobá stratégia EÚ, D(2004)10111, z 9. júna 2004,
- so zreteľom na dokument Komisie o Iraku – Program pomoci na rok 2005, PE/2005/401,
- so zreteľom na oznámenie Rady Európskej únie o integrovanej misii Európskej únie pre oblasť právneho štátu v Iraku, 6405/3/05 — REV 3, z 21. februára 2005,
- so zreteľom na závery rokovania Európskej rady v Bruseli (17. februára 2003) a Tesalonikách (19. a 20. júna 2003) a vyhlásenie gréckeho predsedníctva (Atény, 16. apríla 2003),
- so zreteľom na závery Rady pre vonkajšie vzťahy z 25. apríla 2005,
- so zreteľom na rezolúcie Bezpečostnej rady OSN č. 1483 (2003), 1500 (2003), 1511 (2003) a 1546 (2004),
- so zreteľom na svoje predchádzajúce uznesenia zo 16. mája 2002 o situácii v Iraku jedenásť rokov po vojne v Perzskom zálive⁽¹⁾, z 30. januára 2003⁽²⁾ a zo 16. septembra 2004⁽³⁾ o situácii v Iraku, so zreteľom na svoje odporúčanie Rade z 24. septembra 2003 o situácii v Iraku⁽⁴⁾ a rozhodnutie Európskeho parlamentu a Rady 2004/155/ES z 18. decembra 2003 o využití nástroja pružnosti v prospech obnovy a rekonštrukcie Iraku podľa bodu 24 medziinštitucionálnej dohody zo 6. mája 1999⁽⁵⁾,

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ C 180 E, 31.7.2003, s. 499.

⁽²⁾ Ú. v. EÚ C 39 E, 13.2.2004, s. 67.

⁽³⁾ Ú. v. EÚ C 140 E, 9.6.2005, s. 157.

⁽⁴⁾ Ú. v. EÚ C 77 E, 26.3.2004, s. 226.

⁽⁵⁾ Ú. v. EÚ L 54, 23.2.2004, s. 1.

Streda 6. júla 2005

- so zreteľom na článok 45 rokovacieho poriadku,
- so zreteľom na správu Výboru pre zahraničné veci a stanoviská Výboru pre rozvoj a Výboru pre medzinárodný obchod (A6-0198/2005),
- A. keďže vypuknutie vojny v Iraku bolo nešťastnou náhradou politického riešenia, ktoré by sa usilovalo podporovať politickú zmenu a demokratizáciu v krajine,
- B. keďže konflikt mal za následok hlboké rozdelenie medzinárodného spoločenstva,
- C. keďže vojna v Iraku, jej rôzne aspekty a dopady sú naďalej citlivou záležitosťou ovplyvňujúcou verejnú mienku a vlády v Európe a Spojených štátoch,
- D. keďže prijatie jasnejších pravidiel pre obmedzenie použitia sily v oblasti medzinárodných vzťahov, pre boj proti terorizmu a pre predchádzania rozširovaniu zbraní hromadného ničenia predstavujú základné záujmy medzinárodného spoločenstva,
- E. keďže Európsky parlament je jednotný v túžbe po rýchlom a komplexnom riešení množstva problémov, ktoré v dnešnom Iraku stále existujú,
- F. keďže roky diktatúry a útlaku obyvateľstva, medzinárodné sankcie a vojna viedli k zlyhaniu všetkých spoločenských a politických štruktúr v Iraku a nechávajú za sebou stav anarchie a neistoty,
- G. keďže rastúca neistota, teroristické činy, únosy civilistov vrátane novinárov a porušovanie ľudských práv pretrvávali počas posledných mesiacov a mali značný vplyv na každodenný život obyčajných Iráčanov,
- H. keďže EÚ nevyslala volebných pozorovateľov na voľby, ktoré sa uskutočnili v januári 2005, napriek tomu, že sa významne podieľala na pomoci a financovaní ich prípravy,
- I. keďže proces obnovy by nemal byť chápaný ako čisto mechanický postup, obmedzený na znovuvybudovanie infraštruktúry, ale skôr ako výsledok komplexnej politickej stratégie, ktorá zahŕňa hospodársku, spoločenskú a kultúrnu premenu založenú na plnom dodržiavaní zásad právneho štátu, ľudských práv a práv menších,
- J. keďže aspekty, ktoré by sa mali v rámci obnovy vziať do úvahy, zahŕňajú zahraničné a medzinárodné faktory, domáce faktory a mimovládne príspevky,
- K. keďže spoločnosť a spoločenský život v Iraku boli úplne zničené diktatúrou Saddáma Husajna, porušovaním ľudských práv, útlakom irackého ľudu a vojnou, a preto nevyhnutne potrebujú reorganizáciu vo všetkých rozmeroch a prostredníctvom stratégie určujúcej priority spolu s irackými orgánmi a s pomocou Organizácie Spojených národov a medzinárodného spoločenstva,
- L. so zreteľom na masovú účasť Iráčanov v prvých demokratických voľbách v krajine, vytvorenie demokratickej irackej vlády, voľbu prezidenta a začatie prác na novej ústave,
- M. keďže Program pomoci EÚ na rok 2005 prisľúbil celkové vyčlenenie rozpočtových prostriedkov vo výške 200 miliónov EUR a určil potreby, ktoré odráža Národná rozvojová stratégia (2005 – 2007) vypracovaná dočasnou irackou vládou,
- N. keďže Európska únia musí úzko spolupracovať s Organizáciou Spojených národov, ktorá sa v rozhodujúcej miere podieľa na obnove krajiny, a s ďalšími medzinárodnými organizáciami,
- O. keďže EÚ bola jedným z usporiadateľov medzinárodnej konferencie o Iraku v Bruseli 22. júna 2005,

Streda 6. júla 2005

1. vyjadruje potrebu posunúť sa vpred od minulých udalostí a hľadiť do budúcnosti; je hlboko zarmútený smrťou tisíckami civilistov a príslušníkov zahraničných ozbrojených síl, ktorí zahynuli od začiatku invázie, ako aj skutočnosťou, že počet úmrtí za mesiac sa neustále zvyšuje; vyjadruje veľké znepokojenie nad zhoršujúcou sa bezpečnostnou situáciou v Iraku od vyhlásenia vojenských akcií za skončené 1. mája 2003; vyjadruje nádej, že poznatky získané z vojny v Iraku v budúcnosti povedú k mnohostrannejšiemu, demokratickejšiemu a na výsledky zameranému riešeniu konfliktov vo svete;
2. pripomína závery Európskej rady z júna 2003; pripomína rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1483 (2003); pripomína rezolúciu Bezpečnostnej rady OSN č. 1546 (2004), ktorá predstavuje nový duch spolupráce v rámci medzinárodného spoločenstva a vytvára základ pre účinnú medzinárodnú podporu politickej zmeny v Iraku a obnovenie jeho politickej moci a zvrchovanosti, ako aj zmierenie irackého ľudu pod vedením OSN a s jasným časovým plánom;
3. je toho názoru, že pád režimu Saddáma Husajna pripravil irackému ľudu pôdu pre to, aby mohol vykročiť smerom k pokojnej, bezpečnej a demokratickej budúcnosti, ktorú im represívna politika režimu desaťročia odopierala; zdôrazňuje, že bezpečnosť a stabilita v Iraku a v regióne je najnaliehavejšou výzvou pre medzinárodné spoločenstvo, pretože predstavuje zásadný predpoklad rozvoja životaschopného a dobrovoľného občianskeho ducha medzi irackých občanov; vyjadruje obavu zo súčasnej neistej situácie, ktorá je výsledkom narastajúceho počtu teroristických aktov a prejavov odporu voči zahraničným jednotkám; je toho názoru, že medzinárodné spoločenstvo má morálnu a politickú povinnosť reagovať;
4. zdôrazňuje, že na ukončenie súčasnej situácie pretrvávajúcej neistoty a uskutočnenie záväzkov politického procesu podporených rezolúciou Bezpečnostnej rady OSN č. 1546, je najdôležitejšie nájsť politické riešenie s cieľom vybudovať celoštátny konsenzus, ako vyhlásili účastníci medzinárodnej konferencie o Iraku, ktorá sa konala v Bruseli 22. júna 2005;
5. pripomína v tejto súvislosti význam boja s beztretnosťou, podpory národného zmierenia a potrebu postaviť pred súd všetkých zodpovedných za vážne porušenia ľudských práv v krajine; odsudzuje porušovanie práv väzňov vo väznici v Abu Ghraib a príslušných ženevských dohovorov;
6. je vážne znepokojený informáciami o únosoch a vynútenom zmiznutí mnohých irackých a zahraničných občanov v Iraku; žiada, aby sa v plnej miere objasnili tieto zmiznutia, tak ako v prípade Abdula Jafara Al-Kubaysiho, bývalého politického utečenca vo Francúzsku a žiada, aby boli títo občania okamžite prepustení;

Volby do Dočasného národného zhromaždenia v januári 2005

7. opakuje svoje presvedčenie, že volby do Dočasného národného zhromaždenia boli prvým nevyhnutným krokom k hladkej politickej zmene v krajine a že umožnili voličom nadobudnúť pocit, že majú v rukách svoju politickú budúcnosť, hoci volby nevedú sami o sebe k demokracii; demokracia znamená brať do úvahy vôľu ľudu prostredníctvom zvolenej zastupiteľskej vlády;
8. víta skutočnosť, že aj napriek zložitým okolnostiam spôsobeným prostredím neistoty a násillia v mnohých častiach krajiny, sa prvé volby uskutočnili v plánovaný deň a že celková účasť znamenala významný úspech, ktorý ukázal vôľu a presvedčenie irackého ľudu rozhodovať demokratickými prostriedkami o svojej nezávislej budúcnosti; zdôrazňuje, že bezpečnosť je nevyhnutná pre budovanie demokratického procesu; poznamenáva, že veľká časť sunnitskej menšiny sa volieb nezúčastnila a že príslušníkom ostatných menšín ako sú Asýrčania a Turkméni bolo zabránené zúčastniť sa hlasovania; vyzýva iracké orgány, aby zaručili účasť týchto menšín v nadchádzajúcich voľbách; žiada tiež, aby v novej ústave boli uznané etnické, národné, náboženské a vlastnícke práva Asýrčanov a aj ich právo byť neoddeliteľnou súčasťou nového Iraku;
9. berie na vedomie výsledky volieb, ako boli oficiálne vyhlásené a pripomína, že v žiadnom prípade ich nemožno považovať za cieľ sám o sebe; vyzýva iracký parlament a novú vládu, aby si osvojili otvorený a konštruktívny prístup, zameraný na združovanie všetkých zložiek irackej spoločnosti okolo spoločného politického projektu pre krajinu s cieľom prekonať to, čo by sa mohlo pokladať za rozdelenie inštitucionálneho usporiadania podľa etnických línií; víta, že iracký parlament navrhol a schválil ako nových ministrov legitímnej vlády aj Sunnitov; víta skutočnosť, že 31 % kandidátov zvolených do Dočasného národného

Streda 6. júla 2005

zhromaždenia sú ženy; poznamenáva, že nový iracký parlament zvolil svojho predsedu a vyjadruje veľkú nádej, že odteraz bude parlament schopný stretávať sa pravidelne; domnieva sa, že prvoradou úlohou nového parlamentu a vlády musí byť upevnenie demokracie a právneho štátu, najmä prostredníctvom prípravy novej ústavy;

10. víta vytvorenie dočasnej irackej vlády a záväzok premiéra na zabezpečenie plnej účasti sunnitských ministrov;

11. vyzýva susediace krajiny, aby sa zdržali akéhokoľvek zasahovania do vnútorných záležitostí Iraku a aby rešpektovali jeho nezávislosť, zvrchovanosť a územnú celistvosť a túžbu irackého ľudu vlastným úsilím budovať ústavný a politický systém krajiny;

12. zdôrazňuje, že je nesmierne dôležité pre medzinárodné spoločenstvo venovať pozornosť politickým zmenám a pomáhať irackým orgánom v príprave budúceho referenda o ústave a všeobecných voľieb plánovaných na 15. decembra 2005; vyzýva EÚ, aby po dohode s irackými orgánmi vyslala hodnoverný počet pozorovateľov EÚ, ktorí by boli svedkami volebných udalostí, v rámci plne kvalifikovanej volebnej pozorovateľskej misie EÚ, doplnenej o delegáciu pozorovateľov z Európskeho parlamentu, a aby poskytla potrebnú finančnú pomoc;

13. trvá na tom, že Európska únia má povinnosť podporovať a povzbudzovať aktivity demokratických organizácií v irackej občianskej spoločnosti, pretože je to nevyhnutný spôsob podpory rozvoja nového demokratického Iraku; vyzýva Komisiu, aby v budúcnosti podporila programy umožňujúce demokratickým organizáciám v irackej občianskej spoločnosti podporovať princípy právneho štátu a základné ľudské práva irackého ľudu;

Obnovenie bezpečnosti a cesta k obnove

14. zdôrazňuje, že vytvorenie uspokojivého a spoľahlivého sociálno-politického prostredia závisí od splnenia týchto predpokladov:

- a) dodržiavanie medzinárodnej zákonnosti a súlad s príslušnými medzinárodnými zmluvami o ľudských právach s cieľom skončiť porušovanie ľudských práv;
- b) podpora irackých orgánov a spolupráca s nimi na základe mandátu OSN;
- c) presvedčiť iracký ľud, aby sa zapojil do opätovného vybudovania svojho vlastného zvrchovaného, zjednoteného a nezávislého štátu;
- d) odsúdenie všetkých foriem terorizmu a násilných činov páchaných na irackom civilnom obyvateľstve a mnohonárodných silách v Iraku;
- e) podpora aktívnej činnosti Európskej únie a irackých orgánov v boji proti terorizmu;

15. zdôrazňuje, že v krajine pustošenej po viac než dve desaťročia takmer nepretržitými vojnami a sankciami je pre návrat stability kľúčovo dôležité zabezpečiť, aby mali všetci Iráčania prístup ku kľúčovým službám ako základná zdravotná starostlivosť, vzdelanie, čistá pitná voda a dostatočná hygiena; nalieha na Európsku úniu zamerať jej značné know-how a zdroje na prácu s irackými orgánmi a medzinárodnou darcovskou spoločnosťou, aby sa zabezpečilo prvoradé poskytovanie týchto základných služieb;

16. vyzýva Európsku úniu a jej členské štáty využiť príležitosť na podporu novej rezolúcie Bezpečnostnej rady OSN o Iraku s cieľom zhodnotiť situáciu, podporiť proces stabilizácie a:

- a) stanoviť záruky väčšej angažovanosti OSN a jej vedúcu úlohu;
- b) stanoviť preskúmanie a rozhodovanie vo veci nahradenia zahraničných vojenských jednotiek v Iraku mierovými silami OSN, najmä z tohto dôvodu, že všetky politické strany, ktoré sa zúčastnili na voľbách žiadali stiahnutie zahraničných vojenských jednotiek a keďže niektoré z krajín, ktoré sa zúčastnili na vojenskej operácii teraz stiahli alebo sa rozhodli stiahnuť ich vojenské jednotky, na základe akéhokoľvek rozhodnutia o stiahnutí zahraničných jednotiek, ktoré sa má postupne uplatňovať podľa jasného časového plánu;
- c) zvážiť účasť krajín, ktoré sa nezúčastnili vojny na výcviku irackých ozbrojených síl a policajných síl;

Streda 6. júla 2005

17. pripomína, že hlavnou úlohou obnovy zostáva v rovine inštitucionálnej a spoločenskej upevnenie právneho štátu prostredníctvom vytvorenia a posilnenia efektívnych demokratických inštitúcií, odstraňovanie zdrojov napätia medzi rôznymi spoločenskými zložkami, uplatňovanie hľadiska rovnosti pohlaví vo všetkých projektoch, posilňovanie občianskej spoločnosti podporou mimovládnych organizácií a zabezpečením slobody médií a skutočného rešpektovania noriem základných ľudských práv a najmä práv menších;
18. víta rozhodnutie Iraku stať sa stranou Rímskeho štatútu Medzinárodného trestného súdu (ICC), opäťovne však vyzýva iracké orgány, aby zrušili trest smrti, zabezpečili primerané podmienky väzby a vytvorili účinný súdny systém, ktorý umožní bojovať proti beztrestnosti trestným stíhaním páchatelov; poukazuje na to, že tieto opatrenia by mali sprevádzať dôslednú hospodársku, sociálnu a kultúrnu politiku a musia byť doplnené v krátkodobom a strednodobom období pohotovostným plánom pomoci, keďže veľká časť irackého ľudu je vážne zbedačená a preto sú potrebné medzinárodné podporné opatrenia;
19. domnieva sa, že by sa mala vytvoriť nezávislá komisia pod vedením OSN zložená z uznávaných irackých a medzinárodných právnikov, ktorá by vypracovala návrhy celkového programu na zabezpečenie spravodlivosti v Iraku vzhľadom na porušovanie ľudských práv a základných slobôd v minulosti, ako aj na rozsiahle trestné činy; z tohto hľadiska zdôrazňuje potrebu postaviť pred súd vedúcich predstaviteľov predchádzajúceho režimu s právom na spravodlivý a nestranný súdny proces v súlade so všeobecnými normami vrátane zrušenia trestu smrti;
20. zdôrazňuje, že ženy v Iraku naďalej čelia rôznym formám diskriminácie v legislatívnej a právnej praxi; nalieha najmä na iracké orgány, aby odstránili zločiny cti a zabezpečili, že tieto zločiny budú stíhané a trestané rovnakým spôsobom, ako ďalšie vraždy; vyzýva v tejto súvislosti iracké orgány na prehodnotenie celej legislatívy, ktorá je voči ženám diskriminačná vrátane trestného zákona a zákona o osobnom postavení a aby odstránili všetky výhrady voči Dohovoru OSN o odstránení všetkých foriem diskriminácie žien (CEDAW); je toho názoru, že by mali byť prijaté osobitné opatrenia na zabezpečenie rovnoprávnosti žien prostredníctvom rovnoprávneho prístupu k hospodárskym a sociálnym právam vrátane vzdelania, zamestnania a zdravotnej starostlivosti, ako aj slobody pohybu a účasti na politickom živote;
21. dôrazne požaduje úctu a ochranu základných práv najväčšej irackej skupiny vnútorne presídlených osôb, tzv. Arabov z močiarov, s ktorými režim Saddáma Husajna zaobchádzal obzvlášť neludzky a tragicky; dôsledne podporuje hľadanie dlhodobého riešenia otázky vnútorne presídlených osôb v južnom Iraku, vrátane práva na návrat na pôdu, ktorú Arabi z močiarov obhospodarovali a na vody, na ktorých rybárčili po viac ako 5 000 rokov; v tejto súvislosti podporuje rozvoj novej irackej politiky ľudských práv, ktorej základom je reštitúcia majetku protiprávne ukradnutého predchádzajúcim režimom;
22. zdôrazňuje dôležitosť ochrany archeologických nálezísk krajiny, ako napríklad starovekého mesta Babylon a vyzýva Radu a Komisiu, aby podporili UNESCO v rámci financovania obnovných projektov ako súčasť obnovy krajiny;
23. víta spoločné kroky SZBP v rámci integrovanej misie Európskej únie pre oblasť právneho štátu v Iraku a zasadzuje sa o ďalšie kroky financované z rozpočtu Spoločenstva, ktorých uskutočnenie si vyžaduje účasť rôznych inštitúcií EÚ;
24. trvá na potrebe posilniť transatlantické partnerstvo zdieľaním bremien a zodpovednosti, v rámci účinnej viacstrannosti, ktorý tiež zahŕňa moslimské a susedné krajiny; v tejto súvislosti vyzýva na vytvorenie misie na udržiavanie mieru pod vedením OSN;
25. poznamenáva potrebu zapojenia susedných krajín Iraku do procesu obnovy; pokladá inštitucionalizovanú spoluprácu za užitočné fórum na diskusiu a koordináciu otázok spoločného významu ako je bezpečnosť hraníc, terorizmus, pašovanie zbraní a drog a organizovaný zločin; je presvedčený, že takéto fórum by mohlo postupne vyvinúť mechanizmus na budovanie dôvery bezpečnostnej spolupráce v regióne;
26. uznáva a podporuje skúsenosti hospodárskych partnerov zo súčasných členských krajín EÚ, ktorí účinne vystupovali ako investori a dodávatelia služieb v predvojnovom Iraku;

Streda 6. júla 2005

Osobitné postavenie a činnosť EÚ a EP

27. posudzuje politiku EÚ smerom k Iraku v širšej súvislosti strategického partnerstva EÚ pre Stredomorie a Stredný východ a vyslovuje želanie, aby v strednodobom výhľade Európska únia vypracovala komplexnú regionálnu stratégiu pre krajiny mimo oblasti Stredomoria a Stredného východu;
28. poznamenáva, že EÚ musí podporovať regionálnu spoluprácu a vyzvať Irak, aby sa zapojil do strategického partnerstva EÚ s regiónom Stredomoria a Blízkym východom; zdôrazňuje, že pokrokové vytvorenie regionálnej hospodárskej spolupráce bude hodnotným prvým krokom k zníženiu napätia a k tomu, aby sa umožnil postupný rozvoj politickej a bezpečnostnej spolupráce;
29. zdôrazňuje dôležitú úlohu, ktorú môžu zohrať susedné krajiny Iraku v procese vytvárania mieru, pri ochrane jednoty tejto krajiny a pri posilňovaní demokratického procesu; vyzýva Európsku úniu a členské štáty v kontexte ich vonkajších vzťahov, aby povzbudili susedné krajiny Iraku v úspešnom plnení tejto úlohy a v tomto ohľade podporili ich úsilie;
30. poukazuje na to, že pomoc EÚ a politika obnovy by mala napraviť minulé nedostatky a podniknúť lepšie porozumenie dynamiky irackej spoločnosti a jej skutočnosti s pomocou občianskej spoločnosti a mimovládnych organizácií; zdôrazňuje, že budúce politické inštitúcie Iraku by mali byť prejavom vôle irackého ľudu a preto by sa mali zamerať na zachovanie jednoty krajiny a zároveň podporovať zriadenie geograficky decentralizovanej vlády a účastníckeho politického systému a federatívneho štátu, ktorý zohľadní rôznorodosť krajiny a zaručí hladkú účasť všetkých spoločenských a etnických zložiek a zabezpečí zastúpenie žien a umožní, aby sa mohli skutočne a aktívne podieľať na politickom procese a obnove bez toho, aby museli čeliť diskriminácii;
31. podporuje vznik sociálneho trhového hospodárstva, ktoré ponúka malým a stredným podnikom potrebnú príležitosť pre rozvoj; domnieva sa, že rovnako dôležitá je pomoc EÚ pri posilňovaní demokracie a právneho štátu;
32. podporuje otvorenie rozhovorov o pristúpení k WTO ako kľúčový krok k opätovnému zapojeniu Iraku do medzinárodného hospodárstva; považuje však za nevyhnutné zriadiť v Iraku primeranú a legitímne inštitúcie, ktoré umožnia svojim predstaviteľom viesť rokovania o podmienkach vstupu, a podporuje trvalú pomoc EÚ pri presadzovaní členstva a aktívnej účasti Iraku v medzinárodných organizáciách, dohovoroch a zmluvách, ako sú napríklad UNCTAD, UNDP, UNEP, ILO, Kjótsky protokol a Dohovor o biodiverzite;
33. trvá na tom, že žiadny významný príspevok EÚ v súvislosti s obnovou Iraku by nemal nepriaznivo vplyvať na pomoc určenú ostatným krajinám alebo regiónom; zdôrazňuje, že Komisia by mala poskytovať ucelené, pravidelné a transparentné informácie o aktuálnom rozdelení a vykonávaní pomoci EÚ vrátane tých finančných prostriedkov, ktoré sa majú použiť nepriamo prostredníctvom iných organizácií, akou je Medzinárodný fond pre obnovu Iraku;
34. vyjadruje prekvapenie nad tým, že napriek svojmu uzneseniu zo 16. septembra 2004 o situácii v Iraku⁽¹⁾ sú prostriedky určené na obnovu čiastočne spravované Trustom Svetovej banky a nie v plnej miere OSN; vyjadruje obavy nad tým, že Trust Svetovej banky dodnes použil iba nepatrnú časť zhromaždených prostriedkov; trvá na tom, aby EÚ pri rozpočte na rok 2006 brala do úvahy absorpčnú kapacitu Iraku pre čerpanie prostriedkov a odporúča vykonať, vzhľadom na rozsiahlu korupciu v tejto krajine, nezávislý audit o využití týchto prostriedkov;
35. víta dôraz Komisie na odpustenie dlhu a podporuje spoločnú stratégiu, ktorej výsledkom je dohoda Parížskeho klubu z novembra 2004 o odpustení 80 % dlhu Iraku v troch etapách;
36. berie na vedomie, že vzhľadom na rozlohu krajiny a historické i geografické prepojenia majú EÚ a Irak spoločné trhy s tovarom a službami, a preto povzbudzuje úsilie zamerané na zlepšenie hospodárskeho regulačného zblížovania EÚ a Iraku a angažovanosť v politickom a hospodárskom dialógu, v ktorom sa prejaví spoločný záujem na plnohodnotnom partnerstve;

(¹) Ú. v. EÚ C 140 E, 9.6.2005, s. 157.

Streda 6. júla 2005

37. podporuje trvalú pomoc EÚ zameranú na budovanie plnohodnotných irackých administratívnych a hospodárskych inštitúcií, predovšetkým pri reštrukturalizácii inštitucionálneho rámca, a to najmä vzhľadom na vytvorenie nezávislej centrálnej banky, stabilnej meny, daňového a rozpočtového orgánu a ničím nerušený rozvoj finančných trhov a súkromného sektoru takým spôsobom, aby sa podporila reforma hospodárskeho trhu a priame zahraničné investície;
38. berie na vedomie, že Irak je užívateľom Všeobecného systému preferencií Európskeho spoločenstva (VSP), podporuje osobitnú administratívnu spoluprácu, aby sa obchodné preferencie VSP mohli účinne uplatňovať na Irak, hneď ako to situácia umožní;
39. zdôrazňuje, že jednou z najdôležitejších podmienok obnovy a rozvoja irackého hospodárstva je, aby Iráčania vykonávali riadenie a kontrolu prírodných zdrojov krajiny v úplnej miere a využili príjmy z predaja ropy tak, aby sa zabezpečilo opätovné investovanie týchto prostriedkov v Iraku;
40. zdôrazňuje, že vzhľadom na možnosti významného príspevku Iraku pre zabezpečenie zásobovania energiou v Únii a potenciál, ktorý pre EÚ a Irak znamená vzájomný prínos zo zvýšenia irackej produkcie ropy a zemného plynu, vo veľkom záujme EÚ aj Iraku sú rovnaké podmienky pre investovanie a zblížovanie v odvetví energetiky;
41. poukazuje na to, že je veľmi dôležité, aby sa európskym daňovým poplatníkom poskytli jasné informácie o vynaložených finančných sumách a uskutočnených projektoch EÚ v Iraku; vyzýva preto Komisiu, aby vypracovala informačnú stratégiu v európskych médiách a internetovú stránku na portále Komisie EuropeAid Co-operation s cieľom primerane informovať o svojich činnostiach zameraných na rozvoj v Iraku a zvýšiť transparentnosť;
42. požaduje, aby sa všetky projekty v rámci činností humanitárnej pomoci uskutočňovali po dôkladnom zvážení, transparentným spôsobom a so zameraním sa na zabezpečenie nevyhnutných bezpečnostných podmienok pre humanitárnych pracovníkov, ako aj na základe posilnenej koordinácie a spolupráce s medzinárodnými poskytovateľmi pomoci;
43. zdôrazňuje, že proces obnovy sa musí uskutočňovať neutrálne, pričom projekty na obnovu krajiny budú kontrolovať iracké dočasné a zvrchované orgány;
44. zdôrazňuje potrebu sústrediť sa najmä na najzraniteľnejšie oblasti obyvateľstva, a to na deti, starších ľudí a osoby s postihnutím, aby sa zabezpečilo čo najlepšie poskytovanie zdravotnej starostlivosti a sociálnych služieb;
45. žiada darcovské krajiny, aby navrhli v oblasti zdravotnej a sociálnej starostlivosti a finančnej podpory osobitné programy pre začlenenie obetí násilných mŕtv a leteckých bômb a ich rodín do spoločnosti, a aby zorganizovali pre obyvateľstvo, predovšetkým pre deti a ženy, účinnú kampaň a vzdelávanie v súvislosti s hrozbou, ktorú predstavujú míny, a aby aktívne odstraňovali míny a nepoužívali protipechotné míny;
46. domnieva sa, že proces tvorby ústavy je nesmierne dôležitý pre krajinu a pre ďalšie budovanie inštitúcií; zdôrazňuje, že je kľúčovo dôležité, aby boli v novej irackej ústave zachované práva žien a v tejto súvislosti vyzýva Európsku úniu, aby tento zámer podporovala celou svojou váhou a pri každej príležitosti; ponúka svoje odborné skúsenosti a pomoc pri tvorbe irackej ústavy; navrhuje obnoviť parlamentný rozmer nového Iraku rozvíjaním dialógu medzi irackým parlamentom, Európskym parlamentom, parlamentmi susedných krajín a Kongresom Spojených štátov amerických v rámci rozšíreného transatlantického dialógu zákonodarcov;
47. vyzýva na okamžité vytvorenie parlamentnej delegácie *ad hoc* pre vzťahy s irackým dočasným parlamentom, ktorá by sa v strednodobom výhľade pretvorila na stálu parlamentnú delegáciu pre vzťahy s Irakom;
48. vyzýva Komisiu nasledovať príklad Rady pri zriaďovaní stálej prítomnosti v Iraku na základe potrebného hodnotenia na zaistenie bezpečnosti jej zamestnancov;

*

* *

Streda 6. júla 2005

49. poveruje svojho predsedu, aby postúpil toto uznesenie vládam členským štátov EÚ, Rade, Komisii, irackému Dočasnému národnému zhromaždeniu, generálnemu tajomníkovi Organizácie Spojených národov, vládam krajín zapojených do barcelonského procesu, vládam Iránu a členským štátom Rady pre spoluprácu v Perzskom zálive a vláde a Kongresu Spojených štátov amerických.

P6_TA(2005)0289

Celosvetová výzva: urobiť chudobu vecou minulosti

Uznesenie Európskeho parlamentu o celosvetovej výzve: urobiť chudobu vecou minulosti

Európsky parlament,

- so zreteľom na „Päťku proti hladu“, vytvorenú na svetovom summite o boji proti chudobe, ktorého výsledkom bolo prijatie celosvetovej výzvy na boj proti chudobe, iniciovanej prezidentom Lulom z Brazílie na Svetovom sociálnom fóre v januári 2005,
  - so zreteľom na Deklaráciu o boji proti hladu a chudobe z New Yorku z 20. septembra 2004, ktorú podpísalo 111 vlád krajín, vrátane všetkých členských štátov EÚ,
  - so zreteľom na rozvojové ciele milénia (RCM) a blížiace sa zasadnutie OSN na vysokej úrovni, ktoré má za úlohu zrevidovať pokrok RCM a ktoré sa má uskutočniť v septembri 2005,
  - so zreteľom na oznámenia Komisie KOM(2005)0132, KOM(2005)0133 a KOM(2005)0134 z 12. apríla 2005 o urýchlenní pokroku smerom k dosiahnutiu miléniových rozvojových cieľov,
  - so zreteľom na zasadnutie Rady pre rozvoj, ktoré sa konalo v máji 2005,
  - so zreteľom na článok 108 ods. 5 rokovacieho poriadku,
- A. keďže extrémna chudoba postihuje viac ako jednu miliardu ľudí a keďže v subsaharskej Afrike žije viac ako 300 miliónov ľudí v úplnej chudobe a milióny ľudí každoročne zomierajú z dôvodu nedostatku zdravotnej starostlivosti, čistej vody, riadneho bývania a primeranej výživy,
- B. keďže druhá polovica roku 2005 je historickou príležitosťou pre EÚ a jej členské štáty, aby prejavili svoje vedúce postavenie v otázkach rozvoja na summite G8 v Gleneagles, v septembri na konferencii RCM v New Yorku a v decembri na ministerskej konferencii Svetovej obchodnej organizácie (WTO) v Hongkongu,
- C. keďže dosiahnutie RCM a boj proti chudobe si vyžadujú, aby všetci prispievatelia zvýšili kvantitu a kvalitu pomoci, aby vytvorili spravodlivejší obchod a odpustili dlhy, ktoré nie sú udržateľné, a keďže dve tretiny rozvojových krajín vynakladajú viac prostriedkov na splácanie dlhov ako na základné sociálne služby,
- D. keďže veľká časť pomoci je tzv. „viazanou pomocou“, čo znamená, že finančné prostriedky sa poskytujú pod podmienkou, že tovar a služby sa musí nakúpiť od krajiny poskytujúcej pomoc; keďže „viazaniu“ pomoci sa pripisuje výrazné zvýšenie výdavkov na obstarávanie o približne 5 miliárd dolárov,
- E. keďže prísun oficiálnej rozvojovej pomoci EÚ sa zvýšil, veľká časť tohto zvýšenia je dôsledkom krokov na odpustenie dlhov, ktorý je v rozpore s konsenzom z Monterrey, podľa ktorého by mala byť iniciatíva vysoko zadlžených chudobných krajín plne financovaná z dodatočných zdrojov,
- F. keďže odpustenie dlhov, ktoré pán Blair oznámil v predvečer summitu skupiny G8, predstavuje 2 miliardy USD ročne a keďže sa vzťahuje na 18 zo 165 rozvojových krajín a týka sa len medzinárodných finančných inštitúcií,